

Streszczenie

Tytuł:

Życie w pojedynkę

- psychospołeczne konsekwencje bycia singlem u kobiet i mężczyzn

Słowa kluczowe: życie w pojedynkę, single, różnice płciowe, poczucie samotności, satysfakcja z życia, kompetencje interpersonalne, przekonania romantyczne

Celem rozprawy doktorskiej była analiza psychospołecznych konsekwencji bycia singlem u kobiet i mężczyzn. W rozprawie pojęcie *singiel* było rozumiane jako kategoria społeczna, której kryteriami są: wiek powyżej 30 r.ż., życie w pojedynkę (bez stałego związku), stan cywilny: panna/kawaler, bezdzietność i heteroseksualna orientacja seksualna. W badaniu wzięło udział 196 osób (K = 123, M = 73) spełniających wyznaczone kryteria. Badanie przeprowadzono metodą on-line oraz papier-ołówek, wykorzystując 11 narzędzi badawczych.

W odróżnieniu od społecznego wizerunku singla, badania ukazały singli jako grupę o profilu prospołecznym oraz dobrze funkcjonującą psychologicznie. Przeprowadzone analizy pozwoliły określić, iż psychospołeczne konsekwencje życia w pojedynkę były bardziej pozytywne dla kobiet będących singlami niż mężczyzn. Kobiety single osiągały wyższą satysfakcję z życia i zadowolenie z życia w pojedynkę, czuły się mniej samotne, prezentowały wyższą ogólną samoocenę oraz w zakresie atrakcyjności fizycznej i popularności oraz bardziej pozytywne wymiary seksualności niż mężczyźni. Psychiczna męskość odgrywała kluczową i pozytywną rolę w funkcjonowaniu psychologicznym kobiet singli, natomiast wśród mężczyzn singli – psychiczna androgynia.

Przeprowadzana analiza ścieżek pozwoliła zbudować model teoretyczny psychospołecznych konsekwencji bycia singlem, który okazał się dobrze dopasowany. Poczucie samotności i zadowolenia z życia w pojedynkę były kształtowane poprzez samoocenę i płć psychologiczną za pośrednictwem mediatorów: satysfakcji z życia, kompetencji w nawiązywaniu kontaktów i przekonań romantycznych.

Pomimo oczekiwań społecznych oraz czynników biologicznych, to kobiety okazały się skuteczniej adaptować do życia w pojedynkę, podczas gdy mężczyźni prezentowali wymiary psychologiczne charakterystyczne dla młodszej grupy wiekowej.

Uzyskane wyniki zachęcają do dalszej eksploracji psychologicznego funkcjonowania osób żyjących w pojedynkę, nie tylko z perspektywy braku i niepełności, ale jako odrębnej i samodzielnej problematyki.

Summary

Title:

Singlehood

- psychosocial consequences of *being single* in men and women

Key words : singlehood, never-married singles, gender differences, loneliness, satisfaction with life, interpersonal competences, romantic beliefs

The aim of this PhD Thesis was the analysis of psychosocial consequences of *being single* in men and women. The notion *single* was understood as a social category that encompasses certain criteria: never-married, childless, over 30 years old, heterosexual, currently not involved in a serious relationship. The study was conducted by paper-and-pencil method and on-line within 196 singles (F = 123, M = 73) who met given criteria. The data collection included 11 quantitative measurements.

Unlike the social image of single people, research revealed the singles as a group with prosocial profile and well psychologically functioning. The psychosocial consequences of being single turned out to be more positive for women than men. Single women manifested higher satisfaction with life and with being single, more positive sexuality dimensions, felt less lonely, expressed higher general self-esteem and self-esteem in physical attractiveness and popularity than single men. Psychological masculinity played a vital and positive role in psychosocial functioning of single women, while psychological androgyny – in single men.

The conducted study enabled a theoretical model of psychosocial consequences of being single to be built. Loneliness and satisfaction with being single were shaped by self-esteem and gender (psychological masculinity and femininity) through satisfaction with life, initiating contact competence and romantic beliefs as mediators.

Despite social expectations and biological determinates, it was the single women who adapted to singlehood more successfully, whilst men manifested psychological dimensions characteristic rather for younger age group.

The results encourage to further exploration of the single people's psychological functioning, not only from the perspective of lack and incompleteness but rather as a distinctive scientific issue.